

Neročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun. Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Sedanje trpljenje ne bo zaman

Vojska in njena obdobja tako zaposluje misli in čustva vseh, da zastajajo celo važna duhovna gibanja in stopajo v ozadje. Preveč čutimo, da se v tej vojski tudi za nas zelo veliko odloča. Zaradi tega se ne smemo čuditi, da ljudje s toliko pozornostjo zasledujejo vojna poročila, in če so vojni dogodki postali središče in gibalno premnogi misli in želja.

Ob tem duševnem razpoloženju manj opazimo, kako tudi današnja vojska — kakor vsaka v vsaki dobi — po vseh svojih znakih in načinu bojevanja nosi na sebi znake našega časa ali bolje: v njej se odražajo poteze naše kulture in našega duševnega stanja. Drugače tudi biti ne more, ker je človek tisti, ki se vojuje in ki uporablja moralna sredstva. Ako se je že o zadnji svetovni vojski lahko reklo, da je bila stvaren izraz duševnega stanja evropskih narodov, tako j etudi sedanja vojska odraz miselnosti evropskega človeka. Evropejci zadnjih dvajset let neprestano govorimo o »totalnosti«; imamo . Izraz tega vojskovanja je jekleni bojni voz, ki podira hiše kakor papirnate igrače, je jekleno letalo, ki seje smrt nad vso deželo in je jeklena granata, katere eksplozija pometa večnadstropne hiše, da ne ostane niti sled za njimi.

Do te »totalitarnosti« je mogoče človeka privedla njegova zaverovanost v absolutno znanost, . Prav v nečloveških skrajnostih sodobnega totalitarne vojskovanja je mogoče opazovati, kako se zavestno javlja to od sleherne človeškosti abstrahirano mišljenje.

Reči pa moramo takoj, da je že precej let mogoče opazovati pri nas in zunaj v svetu temu nasprotno gibanje. Ako se to gibanje uveljavi — in prepričani smo, da bo po tej vojski splošno prodrl — potem ne bo izid sedanje vojske, ampak ta nova miselnost tisto, kar bo določilo obraz bodočemu življenju. Zgodovina nas uči, da je za neke dobe značilno, da polagajo prvenstveno važnost na zunanost, pa so spet druge dobe, ki iščejo v notranost in globino. Kar že prevladuje v kakšni dobi, takšen je potem tudi zunanji izraz njenega življenja in človeškega delovanja. Po tem osnovnem občutju in zavesti se ravna tudi znanstveno iskanje in sploh vsa kulturna delavnost. Če v kakšni dobi zidajo katedrale ali pa kasarne, če strme nad procesijami ali pa nad vojaškimi kolonami, če se pečajo z metafiziko ali pa s fiziko, če ustvarjajo najvišje vrednote notranje kulture ali pa stroje za ubijanje ljudi — vse to ni slučajen sad našega osamljenega razmišljanja, ampak ustreza vsakokratnemu življenjskemu čustvovanju in človekovim pogledom na svet. Ena izmed največjih zablod 18. in 19. stoletja je bila, da imajo ljudje opraviti res z neko absolutno znanostjo, ki je brez predsodkov. Ne, kakor bi ne bilo večnih, nespremenljivih vrednot in vekovite resnice; toda naša pamet in čustva so tako oslABLJENA, da svoje sklepe in zaključke najrajši podrejamu onim čustvom in onemu hotenju, ki je v kakem času vodilno ali vsaj prevladujoče.

Drugo, kar opazujemo, pa so ljudje vseh tipov, ki se pri vladanju sveta in narodov izmenjujejo in določajo duhovni obraz vsakokratne dobe. So to spoštljivi ljudje, ki se pod nebesnim svodom čutijo kot ponižni graditelji v službi večne modrosti, . Kakršna vrsta ljudi prevladuje, takšno dobo in razmere imamo. Ali so to časi, ki služijo kulturni rasti, notranji poglobitvi, duhovnemu človeku, ali pa vsa veda služi kovanju novega orožja, ali sta v ospredju človekovega mišljenja vera in zakrament, ali pa mehanika in število.

Mi smo se rodili v čas, ko je materializem dobil nadmoč nad duhovnim človekom.

Sedanja vojska ni višek v tem procesu, ampak je že znak njegovega upadanja, ki kaže prenasičenje in utrujenost od gole materije, mehanike in števila. Letala in bombniki ne bodo mogli zabraniti poti novemu duhu, ki se povsod javlja. Danes ni nobenega naroda v Evropi, ki bi se prostovoljno odločil za silno zavojevanje drugega naroda, ako bi le mogel popolnoma svobodno o tem vprašanju odločiti.

Novi duh se nam javlja najprej v znanosti. Lažna znanost je bila tista, ki je nekoč človeka zapeljevala v napuh in ga pahnila v sedanjost nesrečo. A spet je znanost danes tista, ki je prva začutila dih nove dobe, ki neizbežno prihaja, pa čeprav čez kupe mrličev. Prava znanost danes spet kaže znake ponižnega iskanja, zaveda se svoje nebogljivosti spriče velikih skrivnosti in opominja človeka k skrivnosti in ponižnosti. Prava znanost gleda danes s pesnikom na gotove svetovne nazorne sestave in vodi človeka nazaj k božji religiji.

To je veličasten razvoj, ki nam daje slutiti, da tudi sedanji težki časi ne bodo ostali brez najdaljnosežnejših sadov za vse človeštvo. Bog je stvarnik človeškega rodu in ga ljubi. Zaradi tega ne bo dopustil, da bi sedanje veliko trpljenje bilo zaman. Izmučeno in izkrvavljeno človeštvo bo po dneh sedanje groze zahrepenelo v drug svet, v katerem ne bo več človek človeku volk. Morda so sedanje žrtve bile potrebne kot sprava za zablode preteklega dobe in kot poročilo novega, lepšega življenja. Drin.

Orjaška bitka v severni Franciji se nadaljuje

Vrhovni poveljstvi obeh taborov poročata, da se premikanje čet vrši v redu in uspešno

V Franciji se razvija največja bitka v sedanji vojski. Siloviti boji divjajo že štiri dni. Nemški pritisk je posebno močan ob morju, kjer bi Nemci radi prišli v posest Le Havre in pa v središču pri Soissonu, kjer nemški sunek meri naravnost na Pariz. Na obeh teh dveh mestih so Nemci dosegli že drugi dan napada precejšnje uspehe in jih v naslednjih dneh še razširili zlasti ob morju na reki Bresli, kjer se jim je posrečilo napraviti nevarno »žep«.

Francozi se drže silno junaško. V veliko pomoč jim je letalstvo, tako francosko in zlasti angleško, ki neprestano bombardira zaledje nasprotnika

in otežuje dovoz streliva, bencina in hrane. Nemci napadajo z mnogimi svežimi divizijami, veliko vlogo pa zopet igrajo tanki in letala.

Orjaška bitka v Franciji se še vedno razvija in bo verjetno dosegla svoj višek danes ali jutri. Nemci do sedaj še niso predrl francoske bojne črte v pravem besednem smislu, ampak jo le na nekaj mestih utisniti in nazaj potisniti. Ako se jim predor ne posreči, bi se vojska na zapadu spremenila v pozicijsko vojsko z odločilnimi posledicami za oba vojskovoča se tabora. Prihodnji dnevi bodo odločilni.

Nemško vojno poročilo pravi, da čete uspešno prodirajo

Glavni stan vodje rajha, 8. junija. AA. DNB. Vrhovno poveljstvo državne oborožene sile poroča: Še dalje se z uspehom nadaljuje naše operacije južno od prekopa, ki veže Aisno in Oiso. Strli smo odpor sovražnika tudi južno od spodnjega toka reke Somme.

Pri svojem podpiranju suhozemske vojske je naše letalstvo v večjem številu sodelovalo v bojih južno od Somme ter z uspehom obmetavalo z bombami sovražne koncentracije čet in pehotne ter artilerijske postojanke. Število ujetnikov pri Dunkerquu se je dvignilo zdaj na 88.000. Pri nasilnih ogledniških poletih, ki jih je izvedlo naše vojno letalstvo nad vzhodnimi in jugovzhodnimi angleškimi obmorskimi kraji, je bilo bombardiranih nekaj letališč, prav tako je bilo bombardirano tudi pristanišče v Doveru.

Pri Narviku je vojno letalstvo z uspešnimi napadi podpiralo našo vojsko, ki se tam bori. Zažgano je bilo eno skladišče. Neko sovražno križarko sta zadeli dve težki bombi. Severozahodno od Irse je naša podmornica potopila sovražno pomožno križarko s 14.000 tonami nosilnosti.

Berlin, 8. junija. b. DNB. Po poročilih z nemške strani se Francozi na 200 km dolgi fronti od morske obale do Retela vztrajno branijo, medtem

Francoska poročila:

Francoska letala so bombardirala Berlin

Pariz, 8. junija. t. Havas: Eskadra francoskih letal je v noči med 7. in 8. junijem bombardirala Berlin. Letala so bombardirala razne tovarne v berlinskih predmestjih. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča.

Francosko vojno poročilo

Pariz, 8. junija. Havas: Uradno poročilo od 8. junija zjutraj se glasi: Sovražni oklopni oddelki, ki so bili snoči ob gornjem toku reke Bresle, so povečali svojo napredovanje. Na ostalih delih bojišča se položaj ni spremenil.

Pariz, 8. junija. b. Havas: Francoske prve čete na bojišču pri Sommi, širokem 120 milj, so se v popolnem redu nekoliko umaknile. Močni nemški oddelki skušajo priti čez reko Aisne, vzhodno od Soissona. Francoske čete so do sedaj ta poskus zabranile in so v polni meri izvršile svojo nalogo.

Pariz, 8. junija. b. Havas: Včeraj so Nemci vrgli na fronti pri Sommi zelo mnogo tankov in oklopnih avtomobilov. Sovražnikov pritisk je bil včeraj popoldne najhujši pri Hami ter severno in vzhodno od Soissona. Zavezniške čete so v glavnem vzdržale svoje postojanke, le ponekod so bile potrebne manjše umaknitve. V Parizu trdijo, da se ne more govoriti o predoru Weygandove obrambne črte, ker v splošnem v širokem pasu obrambnih postojank nemškimi tankom ni uspelo prodreti. Število nemških tankov, ki napadajo na tem bojišču, se ceni na 4000. Pred vdorom v Belgijo so Nemci

Nemci bombardirali vso okolico Pariza

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Nemški bombniki so izvedli napad na vse prometne in železniške zveze okrog Pariza. Bombardirali so železniške proge in postaje na vzhodu, zahodu in severu prestolnice. Prav tako so bombardirali tudi nekatera pristanišča.

Italijanska poštna služba z Ameriko

Rim, 8. jun. AA. Havas: Italijanska poštna služba za Ameriko, ki je šla doslej vsak teden, bo poslovala odslej samo enkrat na mesec. Družba za letalsko plovbo, ki opravlja to poštno službo, je sporočila, da odhoda letal ne bo več objavljala. Po drugi strani pa je v Italiji zmanjšano število letalskih zvez. V veljavi pa so ostale zveze s tujino, med njimi zveze Rima z Berlinom, Madridom, Lizbono, Beogradom, Bukarešto in Budimpešto.

ko po službenih krogih ne dajejo nobenih podrobnosti informacij. Nemški časopisi poročajo, da je francoski topniški ogenj na južni fronti pri Sommi nadvse srdit.

»Lokal Anzeiger« piše, da se Francozi uporno branijo in da so zavezniški vrgli na fronto vse svoje sile, ker ne gre samo za predor v Pariz, ampak za pretrganje zveze Francije z Anglijo. Nemško levo krilo srdito napada Le Havre in Cherbourg, da bi oslabila zvezo Francije z Anglijo. Nemški časopisi se obširno bavijo z uničenjem utrjenih črt v Belgiji. Poudarjajo, da so te utrbe, v katerih se je govorilo, da so nedostopne, niso mogle vzdržati in da je Nemcem uspelo, da so jih uničili. Postavljanje barikad v Parizu pomenja za francosko prestolnico isto nevarnost, kakor so pomenila za Rotterdam in Varšavo in bo Pariz zadela ista usoda, kakor je zadela ti dve mesti.

Rim, 8. junija. AA. Stefani. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da se sedanja ofenziva posebno uspešno nadaljuje na odseku pri Abbevillu in Rethelu. Nemške čete so dospelo do Aisne med Compiègneom in Soissonsom. Tu so nemške čete napredovale 20 km. Na kraju pravi dopisnik, da je general Weygand vrgel v borbo rezervne čete, ki naj izpolnijo razpoke v obrambnem sistemu.

razpolagali s 5000 tanki, od katerih je bilo okrog 2500 uničenih ali poškodovanih. Nemci so pa potem uničene in poškodovane tanko nadomestili, tako da sedaj razpolagajo približno z istim številom tega orožja. Francoski radio poroča, da so včeraj Francozi uničili približno 400 nemških tankov, tako da znašajo nemške izgube v prvih treh dneh bitke na Sommi okrog 750 do 800 tankov.

Položaj po petem dnevu ofenzive

Pariz, 8. junija. Havas: Ze peti dan divja bitka in se je sovražnik sedaj še z večjo srditostjo vrgel v boj na ogromnem bojišču, ki se vleče od Treporta pa vse do točke, kjer se prekop Aisne-Oise spaja z Oiso. Nemci se niso začeli z velikimi napadi proti naši bojni črti na Aisni med Rethel-

Nemške čete se morajo boriti z velikimi težavami na Norveškem

Tudi pri teh bojih razpolagajo nemške čete z najmodernejšimi tehničnimi sredstvi

Berlin, 8. junija. DNB. Prispelo je naslednje poročilo, ki med drugim poudarja velike težave, katere morajo premagovati nemške čete na Norveškem z ozirom na neprehodnost ozemlja, kjer zdaj potekajo boji:

Naše čete so že davno dospelo v severni polarni pas. Za zgled je treba navesti odločen napad naših čet, ki so krenile iz Asfjorda. Ta napad se je končal z zavzetjem Moa. V Esfjordu, idilnem severnem mestecu, se končuje cesta, ki gre iz Osla preko Tronthjema proti severu. Potem je treba narediti pot 15 km čez Sterfjord do Hemnesa, odkoder gre nova cesta. Predno je sovražnik zapustil Esfjord, pa je uničil ali pa odvedel seboj vse ladje. Povsod naokrog se dvigujejo ogromne pečine, pokrite s snegom in ledom. Človek bi mislil, da nihče ne more premagati teh navpičnih naravnih sten. Toda naši alpski lovci (prav tisti, o katerih je pred nedavnim nek tuji radio dejal, da v trumah beže skot Avstrije preko švedske meje) so tu v svojem elementu. Prodirajo na smučeh po teh gorah kakor po ravni cesti, razen tega pa vodijo s seboj ne samo lahke topiče, pač pa tudi težje vrste orožja. Tako so v manj ko 24 urah premagali novo kamenito in ledeno pustino ter prispeli do ceste.

Patrole poročajo o močnejših sovražnih obrambnih silah. Brez ozira na utrujenost zaradi prestanih strašnih naporov, prehajajo lovci takoj v napad.

Vzporedno s tem se razvija še drug drzen podvig. Gotovo število vodnih letal dovažja iz

lom in Athinyjem, kjer samo živahno streljajo s topovi velikega kalibra. Proga med prvimi obrambnimi točkami francoske vojske in sovražnikom se more v glavnem na podlagi poročil, ki so prispela okoli poldneva v Pariz, potegniti takole:

Nemci so včeraj poskušali prekorati Aisno vzhodno od Soissona in je prišlo na tem odseku do erditih bojev. Nemcem je bil končno preprečen prehod čez reko. Severno od Soissona so se Francozi še davi nahajali na severni obali Aisne, danes pa so se začeli ponovni srditi boji na gozdnatih gričih in vzpetinah med Aisno in Oiso. Ti boji se razširjajo na obeh bregovih, predvsem na področju Carlpont, ki prehaja v gozd na levi obali Oise proti Noyonu, kjer je bilo leta 1914 zaustavljeno nemško prodiranje. Ne zdi se pa, da bi se Nemci na teh obalah tako zelo prizadevali prodreti kakor na ostalih točkah bojišča na Oisi.

Nemški oddelek tankov obkoljen

Pariz, 8. junija. Havas: S pristojnega mesta poročajo, da je oddelek nemških tankov, o katerem je bilo včeraj sporočeno, da se mu je posrečilo prebiti francoske vrste, popolnoma obkoljen in brez vsake podpore od strani sovražne pehote. Francoske sile so začele s silovitimi koncentričnimi napadi na ta oddelek.

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Na dobro obveščenem mestu izjavljajo, da je bil umik francoskih čet na srednjem delu bojišča proti Amiensu in Peronnu ter Hamu ukazan z namenom, da se popravi francoske bojne črte z ozirom na prodiranje Nemcev na krilih, to je prodiranje na zahodu proti reki Bresli ter na vzhodu od Ailette proti Aisni.

Pariz, 8. junija. Havas: Prodor ene nemške oklopne skupine med francosko vojsko pomeni, kakor smatrajo v vojaških krogih, le en sam incident v teku bitke. Ta skupina oklopnih strojev je prodrla med posamezne podporne točke in ni imela namena prebiti bojno črto. Povsod so nepretrgane črte obrambnih postojank ostale nedotaknjene tako na vsem bojišču, kakor tudi na onih točkah, kjer se je tankom posrečilo prebiti se.

Kar se tiče pehote, se tej ni posrečilo prebiti niti tam, kjer so ili tanki mimo podpornih točk. Niti tu ni mogla pehota slediti tankom.

Z ozirom na to bi bilo napačno govoriti o poletu neke »oklopne divizije«. Tu gre v resnici za skupino tankov, brez dvoma resno skupino, toda takšno, ki absolutno nima svojih elementov za odkrivanje in izkoriščanje položaja — motociklistov in pehote.

Francosko poveljstvo je izvedlo pomembne ukrepe za uničenje te skupine tankov. Prava gonja na tanke se razvija na področju ob gornji Bresli. Umik garnizije iz podpornih točk ni niti malo vplival na položaj v srednjem pasu v okolici Amiensa. Tu poteka boj zadovoljivo in so čete zavzele nove obrambne postojanke. Sklep o umiku je izdalo vrhovno poveljstvo zaradi nemškega prodiranja na Sommi in Ailette, da bi se srednje čete na ta način izognile morebitnemu napadu z boka.

Weygand je zadovoljen s potekom bitke

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Pooblaščen zastopnik vojnega ministrstva je izjavil danes dopoldne, da je general Weygand dejal, da je popolnoma zadovoljen s potekom bitke, ki zdaj traja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tronthjema gotove oddelke alpskih lovcev, ter jih spušta na gumijaste čolne ob obali pri Sterfjordu. Sele tedaj, ko so se lovci izkrcali, so nalezli na srdit sovražni ogenj. Kljub temu pa se je lovcev posrečilo zavzeti postojanke pred obalo in nanje pripeljati svoje strojnice. Hitro se jim je posrečilo zaustaviti en sovražni tovorni avtomobil in ujeti nekaj Norvežanov in Angležev, ki so se z njim vozili. Zatem so — bilo jih je kakih 70 — naskočili močno britansko postojanko, ki brani oddelke, kateri so se izkrcali z neke britanske križarke v Hemnesu. Alpski lovci so zavzeli to postojanko ter pri tej priliki zajeli velik plen. Na njihovi strani je bil mrtev samo eden, eden pa ranjen.

S tem nastopom so alpski lovci znatno olajšali položaj svojim tovarišem, ki se severno od Najta bore z nekim škotskim gardnim batalionom. Postojanka tega bataljona je bila v glavnem zavzeta ob treh zjutraj, ko v teh krajih v sedanjem letnem času že sije sonce. V naslednjih urah je bil sovražnik vržen tudi še iz zadnjih postojank v teh divjih krajih.

Središče teh srditih bojev je bilo mestece Stin, čigar ime bo v zgodovini zapisano kot simbol največjega junaštva in naravnost nadčloveških naporov alpskih strelcev iz nemške Vzhodne krajine.

Zemunska vremenska napoved. Delno oblačno po vsej državi, le v gorskih predelih bo prevladovala močna oblačnost. Krajevne nevihte z nalivi bodo ponekod. Toplina se ne bo dosti spremenila.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Fronta ni nikjer pretrgana

Pariz, 8. junija. Havas. Kar se tiče razvoja bitke, je treba omeniti, da ne gre tu za kakšno nepretrgano fronto, pač pa se boji razširjajo v globino. Tako je na področju ob gornjem teku reke Somme nemška oklopna skupina, katere pomembnost se ni ugotovljena, mogla prodreti kakih 20 km v globino v francosko zaledje. Splošna smer tega prodora je severovzhod-jugozahod. Gre za kolono tankov, ki jo spremlja motorizirana pehota, katere se more boriti, ne more pa zavzeti kakšnega dela ozemlja, še manj pa, da bi se na njem dalj časa zadržala.

Vojaske krogi smatrajo, da je položaj te kolone, pa naj dospe do katerekoli točke, obupen zaradi korakov, ki jih je v tej smeri storilo francosko poveljstvo.

Splošna slika bojev se od včeraj do danes ni spremenila. Boji stalno potekajo z vso erditostjo. Smatrajo, da je nemško poveljstvo poslalo v ta boj dve tretjini tankov, s katerim razpolaga, toda francoska pehota se odločno drži pred napadi oklopnih enic in so od začetka ofenzive njene podpornе točke v večini primerov popolnoma vzdržale udarce od strani nemških tankov in naskakovanih oddelkov pehote kljub zelo erditemu bombardiranju artilerije in letalstva. Posadke na podpornih točkah so dobile nalogo, naj se umaknejo in so ta umik izvedle v popolnem redu.

Topovi kalibra 75 mm, ki streljajo v prvi bojni črti, so napravili ogromno puščavino med nemškimi blindiranimi vozili. Ena baterija topov kalibra 75 mm je uničila v enem samem dnevu 75 tankov.

Cherbourg in Havre nepoškodovana

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Sročnje nemško poročilo pravi, da sta francoski luki Le Havre in Cherbourg zaradi bombardiranja s strani nemških letal postali nesposobni za preskrbo Francije po morju. To vest je objavil nemški tisk in nemške radijske postaje. Pariški merodajni krogi izjavljajo, da so te vesti popolnoma brez osnove.

Newyork, 8. junija. Reuter: Dopisnik »Newyork Timesa« poroča, da bo ena francoska ladja nosilka letal v kratkem prispela v Kanado, kjer bo naložila 50 letal tipa Courtis. Zavezniki odbor za nakupe izjavlja, da namerava kupiti letala, ki so bila izdelana po naročilih nekaterih nevtralnih držav, med katerimi je tudi Švedska. Za Švedsko je že skoraj izdelanih 200 letal. V Washingtonu pa pravijo, da mora Švedska pristati na prodajo teh letal zaveznikom.

Zadnje poročilo z bojišča

Pariz, 8. junija. t. (Havas.) Nocoj so v Parizu izjavljali, da se je bitka ves dan nadaljevala od morja do Chemin des Dames. Pri Breslu je pritisk popustil, toda sovražnik je pritisnil z vso silo v odseku Aumale-Noyon, kjer je vrgel v borbo 7 oklopnih divizij in nato še 20 svežih divizij. Tudi ob Aisnei se razvija silna bitka. Na jugu Aisne so se naše čete umaknile na položaje, ki še niso določeni. Tam, kjer je sovražnik izvršil vdor, se sedaj izvaja vse potrebno, da se vdor ustavi.

Poročilo francoskega letalskega ministrstva

Zmeraj več poletov francoskega letalstva nad Nemčijo in zaledjem bojišča

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Letalsko ministrstvo je izdalo naslednje poročilo o poletih zaveznških bombnikov nad sovražnim ozemljem:

Izvedeni so bili številni poleti nad nemškim ozemljem in pri tej priliki napadeno področje, ki meri nekaj sto kvadratnih milj. Istočasno je veliko število britanskih letal napadlo razne objekte v okolici Hamburga. Ponoči od 7. na 8. junij so britanski letalci bombardirali skladišča petroleja, železniške proge in strateško važne točke v notranjosti Nemčije, a istočasno so oddelki bombnikov preleteli nemške bojne črte v severni Franciji ter napadli ceste ter čete v zaledju bojišča, ki se vleče od morja do Ardenov. Glavni cilji teh nočnih poletov so bila nemška petrolejska skladišča, predvsem tista pri Delmelhorstu. Za časa ponočnega napada je bilo vrženih na rafinerijo južno od Hamburga 70 eksplozivnih in zažigalnih bomb, ki so povzročile številne požare. Veliko število vagonov-cistern, polnih petroleja, je gorelo še od zadnjega napada britanskih letal in so bile te zaloge zdaj spet bombardirane. Druga letala so osredotočila svojo akcijo na železniška križišča v Nemčiji ter napadla na mnogih krajih tudi glavne proge. Nekaj milj južno od Aachena je bila glavna proga blokirana zaradi poškodovanja predora, na katerem je bil tudi izveden napad, in ga je večje število bomb neposredno zadelo. Na zahodnem delu bojišča so pretrpele ogromno škodo železniške proge in ceste. Na važen prometni voz, ki je oddaljen nekaj milj severno od Aachena, je bil izveden zelo močan napad. Ogenj je švignil 15 metrov visoko in so se tam včeraj slišale tudi močne eksplozije.

Napadajo še zmerom samo tanki in letala

Pariz, 8. junija. Havas: Boji v Franciji se nadaljujejo z vso erditostjo. Francoski in angleški odpor na nemške napade predstavlja glavno temo današnjih jutranjih francoskih časopisov. Ta orjaški boj se razvija še vedno v znamenju nastopanja tankov in letal.

Letala podpira o franc. oklopne enote

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Velik nastop našega letalstva v bitki, ki se vodi zadnje tri dni, je učinkovito podpiral oklopne enote v boju proti sovražnim kolonom. Nered, ki ga je napravilo naše letalstvo med sovražniki zadnje dni, je zelo olajšal nastop našim kopnenim silam. Včeraj in minulo poč so se naši bombniki uspešno udeleževali tudi v ozadju ter bombardirali in zadeli številne kolone z živežem, ceste in železniške proge. Ogljedniška letala so izvršila številne naloge tako podnevi kot

Angleška poročila

Nemška letala stalno krožijo nad južno Anglijo

London, 8. junija. Reuter: Letalsko ministrstvo in ministrstvo za notranjo varnost sporočata: Sročni pozno ter danes zgodaj so sovražna letala letela nad angleško obalo. Vrženih je bilo več bomb, toda škoda je zelo majhna. Človeških žrtev ni bilo. Znak za alarm je bil dan v grofiji Essex ter ob južni angleški obali.

London, 8. junija. Havas: Sročni je bil v dveh mestih ob vzhodni obali ter v grofiji Kent dan znak za alarm.

London, 8. junija. Havas: Pri nocošnjem poletu nemških letal nad grofijo Sussex je bil sestreljen en nemški bombnik. Dva nemška letala sta se pri tem ubila, eden pa je ranjen. Več hiš je poškodovanih. Ponoči je bilo dano znamenje za pripravljenost na več krajih ob obali.

London, 8. junija. Nek nemški bombnik je padel ponoči v grofiji Suffolk. Letalec, ki se je nahajal v letalu, je bil ujet. Neki duhovnik, ki je videl, kako je nemško letalo padlo na zemljo, je izjavil, da je letalo začelo goreti po močni eksploziji, zaradi katere so popokale šipe na bližnjih hišah. Druge škode ni bilo.

London, 8. junija. Reuter: Sročni so bili dani znaki za alarm v grofiji Cambridge, Norfolk, Suffolk, Essex, Kent, Hordhumberland, Dirham in Yorkshire. V grofijah Kent, Yorkshire in Cambridge je bilo slišati letala, ki so letela zelo visoko. V grofiji Norfolk je bilo več močnih eksplozij. V nekem mestu ob jugovzhodni obali je bilo slišati letalske motorje in streljanje strojníc. Ministrstvo za letalstvo sporoča, da so nemški bombniki leteli nekaj po polnoči vzhodno od Suffolka. Izve se, da je bil en nemški letalec ujet.

London, 8. junija. AA. Reuter: Ministrstvo za letalstvo sporoča, da je bilo uničenih včeraj več sovražnih prevozov. Angleška letala so napadla tudi letališča v Arrasu in Dorderneiu, ki jih uporablja sovražnik.

Poročilo angleškega letalskega ministrstva

London, 8. junija. t. Reuter: Včeraj in danes so angleška letala ves dan napadala sovražne prednje vrste in sovražne prometne zveze. Prav tako so bombardirala skladišča petroleja in sovražne oklopne kolone. Številne železniške zveze so bile pri tem poškodovane. Zbiranja sovražnih čet so obsipavali z ognjem iz strojníc.

Naša letala so bombardirala letališča pri Abbevilleu. Težki bombniki so napadli vojaške objekte v severnozahodni Nemčiji. Vsi so se vrnili na svoja oporišča. Sestrelili smo 17 sovražnih letal, 12 naših letal pa se ni vrnilo. Danes so naši srednji bombniki prizadeli hudo poškodbo sovražnim oklopnim oddelkom.

V neposredni bližini bojišča so naši bombniki bombardirali sovražne oddelke pri Treportu in Amiensu. Oklopne kolone smo bombardirali v kratkih presledkih. Bombardirali smo mesta in vasi, kjer so se zbirale sovražne čete in porušili mesta in vasi ter jih požgali. Na Altrainsu med Sommo in Breslo, kjer je sovražnik imel veliko vojno latorišče, smo v treh minutah zmetali 800 največjih zažigalnih bomb. Naše bombe so padle tudi v sredino Wisnesa in so porušile cesto pri Miannoyu.

ponoči ter prinesla dragocene podatke za bombardiranje. Včeraj so letalske enote v zaporednih poletih na številnih točkah paralizirale gibanje sovražnika. Naša letala so zažgala številne sovražne oklopne enote in tovore bencina. Na ta način je bilo vrženih iz borbe veliko število tankov. Francoska lovka letala so včeraj zbila 21 sovražnih letal na severnem bojišču.

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Apostolski nuncij Valerio je priredil danes kosilo na čast šefom latinsko-ameriških diplomatskih zastopstev, akreditiranih v Franciji.

Angleži se bore pri Abbevilleu

London, 8. junija. Havas: Londonski pooblašeni krogi pravijo v zvezi z akcijo francoskih čet ob Sommi, da se francoske čete močno branijo. Četudi se je Nemcem posrečilo napredovati na nekaterih točkah, jim vendar na osnovi novega načina obrambe, ki ga izvaja francosko poveljništvo, ni bilo mogoče do sedaj izkoristiti nobenega od nastalih prodorov. Naglašajo se tudi, da se pri Abbevilleu angleške čete borijo skupno s francoskimi.

Angleška pomožna križarka

London, 8. junija. t. Reuter. Uradno je bilo objavljeno, da je bila potopljena angleška pomožna križarka »Carinthia« (20.000 ton). Križarko je torpedirala sovražna podmornica. »Carinthia« je bila do izbruha vojske potniška ladja, ki je pripadala družbi »Cunard White Star Line«. Dva častnika in dva mornarja sta bila ubita.

Vojvoda Windsorski ni podal ostavke

Pariz, 8. junija. Reuter: Vojvoda Windsorski je izjavil predstavniku agencije Reuter, da so popolnoma netočne vesti, da bi bil dal ostavko na položaj častnika za zvezo med francosko in angleško vojsko.

Zavezniki naročili 8000 letal v USA

London, 8. junija. Havas: Iz dobro obveščene vira se je zvedelo, da so zavezniki v USA naročili 8000 letal. Do sedaj je bilo dobavljenih 2000 letal.

Roji ameriških letal lete v Evropo

Washington, 8. junija. Reuter: Kadar koli bi te dni kak predstavnik tiska spraševal o dobavi letal za Evropo, bi Roosevelt s posebnim naménom odgovoril, da o tem nima pojma. Toda iz drugih zanesljivih virov se doznava, da potujejo te dni v Evropo celi roji ameriških letal tako kot ptice selilke. Ljudje tukaj v šali pravijo, da so vsa ta letala očitvidno čez noč zastarala in da se zaradi tega smatrajo za material, ki se lahko prodaja Angliji in Franciji zato, ker sta se ti dve državi prvi javili kot kupci. Predsednik Roosevelt je bil na včerajšnjem sprejemu tiska zelo rezerviran, ko so novinarji načeli vprašanje nabave letal. Predsednik je samo dejal:

Letalska tehnika se razvija v zelo hitrem tempu. Zato danes letala prekleto hitro zastarajo. Novinarji so te besede predsednika Zedinjenih držav podpraviili z veselim aplavzom. Toda ameriški politični krogi zastopajo mnenje, da bo vlada formulo o zastarelosti uporabljala tudi glede vsega ostalega vojnega materiala. Potrjuje se vest, da bodo letala, poslana Angliji in Franciji po najneposrednejši poti, t. j. da bodo vsa ta letala preletela Atlantski ocean. Število letal, ki jih obsega ta dobava, se drži v tajnosti, toda mnogi trdijo, da jih ni manj kot tisoč.

Washington, 8. junija. Stefani: Z mrzlično naglico se pospešuje izdelovanje in dobavljanje vojnega materiala za zahodne evropske države, medtem ko se obenem omejuje izvoz nekaterih proizvodov v druge države. Poročajo, da je posebna komisija, ki v USA opravlja nabavke vojnega materiala za Veliko Britanijo in Francijo, zahtevala, naj ji odstopijo 200 letal, naročenih v USA za Švedsko. Ta letala so že zgrajena. Ni znano, ali je vlada na to pristala.

New York, 8. junija. AA. Reuter: »Newyork Herald Tribune« piše o naročilu velikega števila ameriških letal za Veliko Britanijo in Francijo ter pravi med drugim, »da se je Washington končno le vzdramil in da je razumel življenjske interese

Katedrale v območju bojišč niso poškodovane

Vatikan, 8. junija. AA. DNB. Velika skrb, ki je vladala v Vatikanu zaradi usode mnogih staroslavniških katedral v belgijsko-francoskem vojnem območju, je izgnila spričo poročila posebnega odposlanca sv. stolice, ki je odšel v te kraje, da sam vidi, kako je s temi zgodovinskimi stavbami. Poročilo omenjenega odposlanca pravi, da cerkveno premoženje v dosedanji vojni ni trpelo pomembnejše škode. Poročevalec pravi dalje, da so v nasprotju z vojno leta 1914-1918 vse večje in znamenitejše katedrale v sedanjem vojnem območju popolnoma nepoškodovane. To velja predvsem za znamenite katedrale v Tournaiju, Courtraiju, Arrasu, Cambraiju in St. Quentinu. Te katedrale so nepoškodovane, čeprav so vsa omejena mesta doživela radi bojev precej veliko škodo. Glede cerkva v Bruslju, Gandu, Brugesu, Anversu in drugih večjih belgijskih mestih pravi poročilo, da niso trpele nobene škode. Poročilo posebno poudarja — podobno kakor druga podobna poročila, ki jih dobiva sv. Stolica — da je nemško vrhovno poveljstvo izdalo strog nalog vsem vojaškim enotam, da pri letalskem in topniškem obstreljevanju do skrajnosti prizanašajo cerkvam. Omenjeno poročilo omenja med drugim tudi poročila ameriških vojnih dopisnikov, ki so si ogledali pokrajine, ki so jih zavzele nemške čete.

Hoare pri Francu

Madrid, 8. jun. t. Reuter: Angleški veleposlanik sir Samuel Hoare je danes izročil svoja poverljiva pisma generalu Francu v prostorih kraljeve palače. Ko se je pripeljal pred palačo, je godba na čelu častne čete zaigrala angleško himno.

V svojem govoru je Hoare rkel, da je srečen, da lahko v Španiji opravlja tako častno delo. Prepričan je, da se bodo prijateljski stiki med Anglijo in Španijo še poglobili.

Rdeči križ skrbi za ujetnike

Bern, 8. junija. DNB: Mednarodni odbor Rdečega križa sporoča, da je v njegovo centralo za skrbstvo nad ranjenci prispelo veliko število pošilk, namenjenih za ujetnike brez razlike narodne pripadnosti. Takšnih pošilk prihaja vedno več. Švicarska poštna in železniška uprava je v soglasju s pristojnimi oblastmi vojskujočih se držav dovolila velike olajšave za prevoz teh pošilk.

varnosti Združenih ameriških držav«. Greše tisti — nadaljuje omenjeni list — ki pravijo, da gredo s temi naročili USA v vojno skozi stranska vrata. Ne gredo USA skozi stranska vrata v vojno, pač pa gredo letala, izdelana v Ameriki, skozi glavna vrata v boj. To naročilo ne pomeni nobene srednje rešitve, pač pa je sad dobro in jasno zamišljene odločitve, ki temelji na dobro pojmovanih in očitvidnih interesih. List zatem pravi, da bodo ta nova letala in topovi v rokah tujih bojevnikov morda že takoj zdaj storila boljše uslugo ameriški stvari, kakor pa bi jo storila čez dve ali tri leta v rokah ameriških letalcev in vojakov v boju, v katerem bi bile USA morda čisto osamljene. Končno piše, da to dejstvo, te dobave vojnega materiala utegnejo prihraniti mnogo krvi ameriški mladini.

New York, 8. junija. t. Havas: Dopisnik lista »Newyork Timesa« poroča iz Buffala, da je tjakaj prišlo še 40 letal ameriške mornarice, ki bodo takoj poslana zaveznikom. Do sedaj so zaveznikom že poslali 50 letal iste vrste. Mornariško ministrstvo pa bo zaveznikom najbrž odstopilo še 100 letal iste vrste.

Ford bo izdeloval najhitrejša lovška letala

Washington, 9. junija. Reuter: Pomočnik vojnega ministra Luis Johnson je izjavil, da je Henry Ford izrazil željo pregledati čimorej eno najhitrejših vrst lovskih letal Združenih ameriških držav. V ponedeljek bodo ta aparat poslali v Fordove tovarne. Vojno ministrstvo bi rado vedelo, ali bodo Fordove tovarne mogle izdelovati takšna letala.

Kanada je most med starim in novim svetom

Ottawa, 8. junija. Reuter: Predsednik kanadske vlade Mackenzie King je imel po radiu govor ter obvestil prebivalstvo o novi dobi vojne, ki bo gotovo označena s tem, da bodo posegli v spopad narodi, ki so doslej bili izven sovražnosti. Če se bodo postavili proti nam novi sovražniki, je dejal Mackenzie King, smo lahko gotovi, da se bodo stari in novi prijatelji dvignili in nam pomagali. Mackenzie King je omenil, s kakšno energijo in kakšno močjo je Roosevelt govoril v imenu človečanstva. Mi smo most med starim in novim svetom, je dejal Mackenzie King. Tolmačim srce in duh države, če rečem, da bo vsaka kanadska trdnjava drugi Calais in vsaka luka drugi Dunkerque, je končal kanadski predsednik vlade.

Amerika pošilja križarke v južne vode

New York, 8. junija. AA. DNB: V zvezi s potovanjem križarke »Licitia« (10.000 t) v Južno Ameriko, je današnji »Newyork Times« izvedel iz krogov, ki so blizu zunanjemu ministru, da bo vlada USA poslala v južnoameriške vode najmanj še dve veliki križarki.

Ameriško brodogve v Lizboni se množi

New York, 8. junija. Havas: Kontreadmiral ameriške mornarice David Lebreton je odpotoval s čezmorskim letalom v Lizbono, kamor prispe danes. Prevzel bo poveljništvo ameriške mornarice, zasidrane v lizbonski luki. Za sedaj se nahajajo v Lizboni samo trije ameriški rušilci, več drugih ameriških vojnih ladij je pripravljenih odpluti v Lizbono.

Bukarešta, 8. junija. AA. Reuter. Velike poplave v Rumuniji so povzročile v velikih pokrajinah veliko škodo V več krajih je bil utavljen železniški promet. Zaradi poplav grozi tudi setvi velika škoda.



Ultra graditev nemških tankov. (Pogled v nemško tovarno.)

LJUBLJANA

Lep praznik v banovinskem inštitutu za raziskavanje in zdravljenje novotvorb

Bog je tako dober, da pošilja sončne žarke tudi na take kraje, kjer je tuga in žalost, zato da luč in toplota poživita in razveselita vse žive stvari. Se bogateje pa sije božje sonce v srca človeška. Povsod jih išče, tudi ko ječe na bolniških posteljah — in takrat še prav gorko in žarko sije nanje božja milost.

Tako je bilo včeraj v banovinskem inštitutu za raziskovanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani. Zavod je utesnjen v premajhnem prostoru, da bi mogel imeti tudi kapelo, ki bi seveda bila bolnikom kaj dobrodošla. Bolnik, onemogel in zapušen, najde premmogokrat razumevanje in tolažbo samo še pri Bogu.

To je čutil tudi prevzvišeni g. škof. Sam je obiskal naše bolnike pred nekaj tedni, si ogledal zavod ter z očetovsko dobrohotnostjo prepoznal, kako bi tudi tem velikim trpinom naklonil milost sv. maše. Dovolil je zasileni oltar v obliki omare na svetlem in prostornem hodniku pred bolniškimi sobami.

Ko so bile vse priprave končane, je blagovolil g. škof sprejeti še iskreno vabilo g. šefa inštituta. Prišel je in sam opravil sv. mašo in ob tej priliki tudi blagoslovil zavodne prostore. Lep praznik je bil to za ves inštitut.

Tople besede prevzvišenega vladike so vsem segle globoko v duše, zlasti pa so bili visokega obiska veseli bolniki, ki jim je delež osamelosti in večkrat tudi pozabljenosti od najbližjih. Kako dobro naredi prijazna beseda in umevanje v boleznih, ve le tisti, ki to sam izkusijo. Zato pa bo zavod ohranil ta dan in dobroto g. škofa vedno v hvalnem spominu.

Obljubil je prevzvišeni vladika, da bo po svojih močeh pripomogel k razširitvi zavoda, kar je vsak dan nujnejša potreba. Oglašja se vedno več bolnikov, pa morajo le-ti revežji nazaj domov in čakati na sprejem, dokler se kakšno mesto ne izprazni. Ima pa prav ta zavod svojo bodočnost, ker je žal bolezen raka zelo razširjena tudi v naši domovini.

Gori hiša?

Ne gori — toča ako »slučaj« le prinese požar, se ga rešimo z domačim orodjem, peskom in vodo, ki jo izbrizgamo z »Lutz« ročno brizgalno.

V 14 sekundah izbrizga vedro vode!

Oglejte in preizkusite jo tudi Ti na razstavi (Velesejem v Ljubljani ali pri-tt. »LUTZ«.)

Rupena Ivo, Ljubljana VII, telefon 32-52.

Tekmovanje pevcev in pevk v ljubljanski Operi

K razpisu tekmovalja pevcev in pevk, h kateremu se lahko prijavijo vsi, ki imajo lep glas in namen posvetiti se gledališču, objavljamo še sledeče zanimive podrobnosti:

Kakor je bilo že objavljeno, gre za to, da spoznamo gledališki strokovnjak lepe glasove in jih obdružimo v evidenci, oziroma jim dajemo vzpodbudo za nadaljnji študij. To tekmovalje je namenjeno predvsem pevcem z dežele, ki sodelujejo pri kakršnih koli pevskih, oziroma cerkvenih zborih. Ker je zanimanje za to tekmo veliko in so se pričeli pevci že prijavljati, sporoča uprava Narodnega gledališča v Ljubljani, da zadostujeta za udeležbo pri tekmi dve pesmi, ki ju bo moral tekmovalec zapeti. Spremljava bo s klavirjem. Pesmi sta lahko narodni ali kompozicije kakega našega slovenskega ali tujega skladatelja, lahko pa tudi operni ariji, ali eno in drugo. Pedeželskim pevcem bodo vodje zborov ali organizisti lahko svetovali prikladne skladbe.

Opozarjamo, da bo pevška tekma v Operi dne 23. t. m. ob 20 zvečer in da bo javna prireditev pristopna občinstvu. Tekmovalci naj se javijo isti dan dopoldne ob 11, tisti, ki pridejo s kasnejšim vlakom v Ljubljano, pa ob 17 popoldne v Operi, kjer bodo morali pred nastopom na pevsko preizkušnjo.

Posebno razsodišče, sestavljeno iz strokovnjakov, bo razsodilo, kateri pevec ima najlepši glas, in če ne bo imel sredstev za študij, mu bo preskrbela uprava gledališča študijsko podporo in mu omogočila bivanje in umetniško izpopolnjevanje v Ljubljani.

Obrtna razstava

v deškem vzgajališču in naloga strokovnih šol

Deški vzgojni zavod na Selu je odprl včeraj ob 11 dopoldne obrtno razstavo. V sestavu je ta razstava nekaj posebnega. Kaže se pomen dela in umske vzgoje. Smo v času, ko vsakdo zahteva strokovnjaka. Le mnenje strokovnjaka danes nekaj velja. Vedno glasneje se izraža želja po kvalificiranih delavcih, po delavcih, ki so v svoji stroki mojstri.

In prav strokovne nadaljevalne šole imajo skupno z delavnicami, kjer se vajenci uče, nalogo dati našemu obrtništvu kvalificirane delavce, delavce strokovnjake. Od strokovnjaka se zahteva, da je teoretično in praktično sposoben. Teoretični pouk prejema, ali moral bi ga prejemati, v strokovnih šolah, praktični pa v delavnicah, pod vodstvom dobrih, vestnih mojstrov in pomočnikov.

Naloga naših strokovnih šol je torej silno važna; da pa dosežejo svoj cilj, morajo iti vzporedno z delavnico, delavnice pa vzporedno s šolo. Le tako bodo dale celega delavca-obrtnika — ki bo kos nalogam, ki ga čakajo.

S tem pa naloga strokovnih šol še ni izčrpana. One morajo biti tudi vzgajališča. V teh šolah mora imeti pouk tudi namen vzgojiti bodoče obrtneke v celotne moše, v značajne, poštene, verne. Šole pa tudi delavnice, ki bi vzgojo obrtniškega naraščanja zanemarjale, bi grešile nad bodočim rodom, ter bi bile le enostranske, ker bi ne zajele celega človeka.

Ob priliki razstave, ki jo je priredilo Deško vzgajališče na Selu, moramo reči, da ta razstava lepo kaže, kako naj gre delavnica vzporedno s šolo, teoretični pouk s praktičnim. Tu so razstavljene risbe, zvezi, orodje, potrebščine, ki jih rabi obrtnik pri svojem delu, pa tudi izdelki.

Ker je ta zavod vzgojni, gleda vodstvo seveda tudi na celotno vzgojo zaupanih mu gojencev.

1 Akad. slikar Hinko Smrekar razstavlja. Danes ob 11 dopoldne bo odprta razstava del akademicega slikarja Hinka Smrekarja v Galeriji Obersnel na Gosposvetski cesti 3. Kakor naznanja v vabilih, bo Smrekar razstavljal pisano robo. Na razstavo vabimo vse prijatelje lepe umetnosti. Vatopine ni.

1 Šentjakobska dekleta imajo ta teden v cerkvi sv. Florjana duhovne vaje. Prične se danes zvečer ob 8. Vsak dan bo zjutraj ob 5 sv. maša in pridiga, zvečer ob 8 litanije in pridiga. Zaključek bo v četrtek zjutraj. Vodil jih bo g. Remeč. K duhovnim vajam so vsa dekleta vse fare prav iskreno vabljene.

1 Obisk razstave G. A. Kosovih slik iz slovenske zgodovine je presegel v prvem tednu število 1000 oseb. Razstava bo odprta še ves prihodnji teden, po tem času pa slike javnosti ne bodo več dostopne.

1 Krščansko žensko društvo priredi v sredo, 12. t. m. ob 8 zvečer v beli unijonski dvorani zanimivo predavanje. Govoril bo dr. Lojze Stranec o aktualni zdravstveni temi. Svoja izvajanja bo pojasnjeval z lepimi skiptičnimi slikami. Članice in prijateljice društva vljudno vabljene!

Razkošna in bogato opremljena opereta polna divnih španskih pesmi in temperamentnih plesov. Film ognjevit južnjaške ljubezni, veselega humorja in duhovite vsebine. V gl. vlogi Estrelita Castro, filmska lepota in operna pevka. Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri.

1 Člani Stolne prosvete se zbirajo za današnji izlet v Predosije ob pol 11 pred glavnim kolodvorom za odhod v Kranj. Vlak odhaja ob 11.40 in slane za tja in nazaj 13 din. Vsi vljudno vabljeni!

1 Pojasnilo. V »Slovenec« dne 31. maja smo poročali o hudi nesreči triletnih deklice, ki jo je povzročil voz na Šmartinski cesti. Omenili smo tudi, da se je mimo pripeljal z avtomobilom neki akademik, ki so ga ustavili in ga prosili, naj pelje deklico v bolnišnico ali pa naj telefonira pri najbližjem telefonu po reševalni voz. Kakor smo se sedaj prepričali, se je akademik takoj odpeljal do mitnice, ker je mislil, da imajo tamkaj telefon. Ker pa mitnica nima telefona, se je peljal naprej do tovarne za kley, kjer je sporočil vratarju, da se je zgodila huda nesreča in da naj iz tovarne takoj telefonirajo po rešilni avtomobil. V tovarni je bil slučajno mestni fizik g. dr. Rus, ki se je, ko je zvedel za nesrečo, takoj s svojim avtomobilom odpeljal in prepeljal ponesrečeno deklico v bolnišnico. Po tem pojasnilu odpadejo vsi očitki, ki so bili naperjeni proti omenjenemu g. akademiku.

1 Jugoslovansko kirurško društvo — sekcija Ljubljana ima dne 11. junija ob 18 strokovni sestanki v predavalnici bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani. Spored: Predavanje: doc. Dr. Choleva J.: Sodobno zdravljenje raka; dr. Bajc O.: Radikalno operiranje rak colona transversus; dr. Janež J.: Hernia lumbalis traumatica. Vabljene vse zdravnice!

1 Promenadni koncert vojaške godbe bo danes dopoldne ob 11 v Zvezdi.

1 Železniški upokojenci, rentniki in vdove v Ljubljani in okolici, ki še niso dvignili svojih vojnih knjižic, se vnovič opozarjajo, naj v svojo lastno korist to čim prej stori. Knjižice se daje v računski pisarni Ljubljana-glavni kolodvor. S seboj je prinesiti zadnji odrezek o prejemanju pokojnine.

1 Gasilska tombola na Viču preložena. Prosto-voljna gasilska četa Ljubljana-Vič naznanja, da je tombola, določena za nedeljo, dne 9. junija 1940, zaradi izrednih razmer preložena na nedoločen čas. Poslane vam tablice nam ne vračajte in jih razpečavajte do nadaljnjega. Dan prireditve bo objavljen v dnevnem časopisu in po posebnih obvestilih — lepakih. — Uprava.

1 Pri zaprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob 15.30, 17.30, 20.30 največji film in najboljše kreacije ljubke Danielle Darieux

Povratek ob zori

Tragedija naivne deklice, ki jo stro koleša velemestnega mlina.

Najlepši film Francoske, zgodovina francoskega kraljevstva v režiji genialnega Sacha Guitrija:

Na elizejskih poljanah

Lucien Baroux — Jacqueline Delubac

1 Sprejemni izpiti za 1. gimnazijski razred. V posebnem učnem tečaju pripravljajo profesorji učence za sprejemni izpit. Prijave sprejema šolski služitelj gosp. Bombač na II. drž. realni gimnaziji na Poljanski cesti.

1 Zavod za strojništvo ometavajo. Zavod za strojništvo, ki je bil že lani pod streho, so zadnje čase ometali in so sedaj že začeli s štokanjem zunanjih sten. Zavod bo imel prav lično in razgibano zunanost in če bo šlo delo s sedanjo naglico izpod rok, bodo na jesen že lahko začeli s poukom v prvi univerzitetni zgradbi, ki je bila zgrajena v Ljubljani po svetovni vojni.

1 Mestni muzej v Turjaški palači, ki je edini muzej stanovanjske kulture v državi in ima dolg niz popolnoma urejenih sob iz raznih dob in slogov od gotike pa do polpreteklega časa, prav tako pa veliko zbirko starin ljubljanskega mesta, je bil dolejši poleti brez vstopnine odprt vsako nedeljo in praznik. Zaradi vpočitev osebja in zaradi minimalnega tujkega prometa bo pa odlejši mestni muzej od nedeljah in praznikov zaprt, zato bo pa brez vstopnine odprt vsako soboto od 10 do 12. Zvečer Ljubljancem ob nedeljah niso obiskovali tega veleznani-mivega in predvsem za obrtnike poučnega muzeja, ker praznike pač izkoriščajo za oddih in izlete. Zato bodo Ljubljancem gotovo pozdravili, da bo muzej odprt za brezplačen obisk ob sobotah dopoldne, pri tem pa še opozarjamo, da imajo vse šole in skupine itak tudi vsak delavnik prost vstop, če obisk naznanijo o pravem času. Tudi sodobni Ljubljancem slove po svoji visoki stanovanjski kulturi, toda znanje o slogih črpa jo in si likajo okus predvsem pri nestrokovnjakih ter nekritično tudi iz raznih tujih knjig, namesto da bi izkoristili najlepšo priliko za to v res prelepem mestnem muzeju ljubljanskem na izbranih originalnih predmetih ter odlično opremljenih sobah.

1 V tečaj za izdelovanje kožnatih rokavic se sprejema vsak dan od 10 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne — hotel Metropol.

1 Prometna nesreča. 15 letnega sina tovarniškega delavca iz Vevč Rafaela Mataša iz Sostrega je včeraj na Poljanski cesti podrl tovorni avtomobil, ko je prehitelval. Potočnega fanta je sprejela ljubljanska bolnišnica. Prav tja se je zatekla

Zopet se boste od srca nasmejali pri sijajni FRANCOSKI BURKI

BARNABE

Fernandel v vlogi namišljenega barona KINO MATICA telefon 21-24 Ob 10.30., 15., 17., 19., in 21. uri

tudi 18letna tovarniška delavka Angela Osolin iz Domžal, ki je padla s koleša in si zlomila roko. 1 Dražba trebljenja mestnih jarkov na Barju bo v nedeljo 16. t. m. ob 10 v barjanski šoli.

1 V Ljubljani umrli od 31. maja do 6. junija 1940. Ogrinc Marija, roj. Berdaja, 85 let, vdova paznika prisilne delavnice, Cesta 29, oktobra 9, Devetak Frančiška, roj. Sosolič, 87 let, vdova krojača, Glince, C. V/27, Zupančič Ana, 73 let, vžitkarica, Vidovdanska cesta 9, Novak Franjo, 47 let, mizarški pomočnik, Bohoričeva ul. 30, Potočnik Jurij, 62 let, hlapec, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Zaman Alojz, 42 let, poštni uslužbenec, Svabičeva ulica 11, Hrastar Josipina, roj. Mavec, 67 let, žena mestnega delavca, Apihova ul. 34, Avsenek Anton, 60 let, delavec Gorje 124 pri Bledu, Pečenka Ana, 72 let, zasebnica, Kranj, Pokorn Rajko, 11 let, sin čevljarkega pomočnika, Opekarska cesta 26, Masle Lucija, 39 let, služkinja, Na Čevcih pri Logatcu, Lazanski Jožef, 60 let, delavec, Križe 31 pri Kranju.

spodu župniku gre za prenovitev cerkvene zunanosti vse priznanje, ker je po lastnem preudarku dal cerkveno zunanost tako prenoviti, da popolnoma odgovarja arhitektonskim zahtevam in estetskemu učinkovanju cerkvene stavbe.

Kranj

† Marija Zupan. Pretekli teden so pokopali Marijo Zupan, raznašalko »Slovenec« in »Slovenskega domac« ter »Gorenjec« in Kranju. Pri svojem delu je bila zelo vestna in poštvalna ter je veliko pripomogla k razširitvi naših listov. Za trud in vse usluge, katerih so bili naši listi z njene strani deležni, naj ji bo Vsemogočni plačnik, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Št. Vid nad Ljubljano

Državna meščanska šola bo priredila razstavo šolskih risb, deških in ženskih ročnih del in Pomladka aerokluba v nedeljo, 9. junija v svojih prostorih v II. nadst., in sicer ves dan od 7—19. Starše, prijatelje in ostalo občinstvo vljudno vabimo na ogled razstave.

Železniki

Danes obhaja 50-letnico svojega življenja gđ. Marija Primožič — Skrbinova Micka. Kdo je ne pozna v Železnikih in okolici? Že 18 let vestno opravlja službo pismonoše, 7 let pa je raznašalka nedeljskega »Slovenca«. Vedno je dobre volje, vedno veselo razpoložena. V službi pismonoše je vestna in že dolgo vrsto let prinaša ljudem žalostne in vesele novice. »Je naš kaj pisal?« »Imaš kaj za nas?« vprašujejo ženske s ceste in z oken, ko gre Skrbinova Micka v opoldanskih urah s pošto mimo. Za vsakega ima nekaj, če ne pisma pa prijazno besedo in obljubo. Ne ustraši se ne dežja ne snega ne mraza, kadar vzame poštno vrečo in gre z njo visoko pod Koprivnik. Tam so ljudje dobri in jo sprejemajo prijazno. Tudi v društvenem življenju je naša jubilatka veliko delala, večkrat je nastopila na odru in je bila znana kot dobra igralka. K njenemu srečanju z Abrahamom ji iz srca čestitamo in ji za bodoče želimo vso srečo!

Jesenice

Danes popoldne ob treh se prične II. medklubna gorska hitrostna dirka z motocikli, ki jo priredi Gorenjski moto-klub iz Kranja. Dirke se vrše od gostilne Cufer na Jesenicah do »Jercec« pri Sv. Križu po znani gorski cesti.

Kino Krekov dom predvaja danes ob 3 popoldne (samo v primeru slabega vremena) močno in pretresljivo dramo »Usoda madame X«, zvečer ob pol 9 originalen in napet film »Kralj apasčev«. Za dodatek pri filmu bo tednik.

Bohinjska Bistrica

Sonec je končno tudi v Bohinju prgnalo pomladanski hlad, ki je tja do konca meseca maja zadrževal rast na polju in sneg na gorah. Še dolgo v mesec maj sta bila Lisa in Crna gora — stražarja Crne prsti — vsa rjava po svojih temnih, zdaj pa je zelenje pokrilo tudi njuna vrhova. Iz zimskega mraza in pomladnega hlada se je Bohinj zbudil v tople junjske dneve, ki bi bili kar vroči, če ne bi bilo včasih prav močnega vetra, ki jemlje »oncu« prehuho vročino. Še veter naj preneha in imeli bomo toplo poletje, ki vselej privede mnogostevilno tuje, da se pridejo v Bohinj odpoditi in uživati naravne lepote. Žal letos vse kaže, da ne bo nobene prave letoviške sezije. V prejšnjih letih so o binkoštnih drug za drugim prihajali avtomobili z gosti in tudi vlaki so bili polni prvih obiskovalcev Bohinja, letos pa je kljub razmeroma ugodnemu vremenu o binkoštnih bila cesta prazna in vlaki brez letovištarjev. Hotelirji in vsi Bohinjci se zaskrbljeno sprašujejo, kaj bo, ako bo vse poletje tako prazno, kot se sedaj obeta.

Veliko »bistriško« cerkev, ki je imela prej tako grdo zunanost, so sedaj na novo prepleksali. Zanemljivo pri tem je, da pleskarji za svoje delo niso uporabljali nikakih odskih zgradb, kot je to običajno pri tako visokih stavbah, kot je bistriška cerkev, ampak so se posluževali samo gasilske lestve in ogromno delo opravili v 10 dneh. Go-

Šmartno pri Litiji

Danes praznuje pevsko društvo »Zvon« svojo petdesetletnico. Ob tej priliki so pripravili poleg koncerta na sokolskem letnem telovadišču tudi veselico s plesom. Že sedaj govori, kako bodo vso noč plesali in koliko se bo ob tej priliki pojedlo in popilo. Priprave za to so v polnem teku. Čudimo se društvu, ki hoče veljati za kulturno, da prireja za svoj tako lep jubilej veselico s plesom, posebno še v današnjih tako resnih časih, ko je domovina v nevarnosti. Oblast, ki je prepovedala vsa zborovanja, bi naredila prav, če bi prepovedala tudi vse veselice s plesom, dokler trajajo razmere, v katerih živimo.

Cerklje ob Krki

Prosvetno društvo, Fo in DK so pri nas zelo delavni in na pravi poti. Dne 26. maja je Prosvetno društvo zaključilo sezono z lepo in globoko dramo »Bele vrtnice«. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno in želi, da se »uprizoritex« ponovi. Ker je bila 2. junija akademija FO in DK, ki je nad vse lepo uspeša, se bo ponovila začeljena uprizoritev drame »Bele vrtnice« v nedeljo, 9. junija ob 15 v Prosvetnem domu. Vljudno vabljene!

Akademski planinski dom

Ko se je pred šestimi leti ustanovil na slovenski univerzi »Akademski športni klub« (ASK), si je nadel za glavno nalogo, da razširi pravo in zdravo športno idejo med čim širšo plasti naše akademске mladine, ki je do tedaj poznala šport le s senčne strani ter se mu zato morda instinktivno izogibala. ASK je takoj v začetku zgrabil stvar na pravem mestu; najprej je organiziral smučarski odsek, saj je smučanje brez dvoma najbolj zdrava telesno-vzgojna panoga. Akademikom je ASK oskrbel dobro smučarsko opremo po najnižjih cenah, prirejal je smučarske izlete in tečaje, končno pa tudi tekme ter je tako navdušil svoje članstvo in ostale akademike za to najbolj zdravo in študentu najbolj primerno športno panogo.

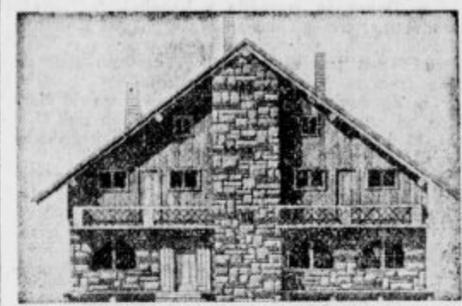
Do sedaj je bila že cela vrsta tečajev: tekmovalnih, nadaljevalnih, začetniških in damskih. ASK je nadalje izvedel državna in mednarodna akademska smučarska prvenstva, februarja vsakega leta pa je na idiličnem Crnem vrhu nad Jesenicami na preskrbnih terenih v okolici smučarskega doma jeseniškega »Gorenjca« priredil klubsko prvenstvo za krasni zlati pokal g. predsednika senata dr. Antona Korošca, ki je velik dobrotnik ASK.

ASK razpolaga z odličnimi tekmovalci, ki jih je po veliki večini sam vzgojil. Na vseh tekmah, na katerih so nastopili, so dosegli prav lepe rezultate. Tako je že februarja 1937 na prvenstvu Ljubljanske zimskešportne podzveze, ki ga je podzveza izročila v izvedbo ASK, član ASK Šmitek Zane zmagal med področni, moštvo ASK pa je v postavi: Šmitek, Dolenc, Šorli, Dermota doseglo prvo mesto in tako priborilo ASK časten naslov »prava Ljubljanske zimskešportne podzveze v alpski kombinaciji«.

Ker je cilj »Akademiske športne klubac« vzgajati svoje množično članstvo v vseh disciplinah športa po krščanskih vzgojnih načelih, je ASK polagal veliko važnost tudi na ostale športne panoge. Tako deluje v okvirju ASK lakoatletska sekcija, ki ima odlične lakoatlete-akademike, ki so tudi že na mednarodnih tekmah v inozemstvu in doma častno zastopali barve ASK. Ta sekcija ravno v teh dneh prireja prvo lakoatletsko tekmovalno za prvenstvo slovenske univerze. Nadalje deluje telovadna in plavalna ter damska sekcija. Tableteniška sekcija je prirejala že državna akademika prvenstva ter razpolaga z odličnimi močmi.

Od nekdanj je že ASK željo, da bi si postavil reprezentativni dom, kamor bi lahko naši akademiki zahajali v poletnih in zimskih dneh, kjer bi se po napornem delu v seminarjih in laboratorijih, ki po veliki večini ne odgovarjajo higien-skim zahtevam, navžili sonca in zdravja v sveži gorski prirodi. V ta namen se je osnovala Stavbna zadruga »Akademski planinski dom«, ki je imela dne 6. junija t. l. svoj ustanovni občni zbor. Ustanovne člane je potrdil predsednik ASK in na kratko pojasnil potrebo zadruga in njen namen. Če je kdo. je slovenska akademika mladina upravičena, da si postavi svoj dom. Nas ni samo deset ali dvajset, nas je nekaj sto in za nami je vsa Slovenska dijaška zveza, ki ima približno 4000 članov, med katerimi je gotovo mnogo športnikov, ki bodo tudi prej ali slej prišli na univerzo. Dom bo ob vsakem letnem času na razpolago naši akademiki mladini, vršili

se bodo lahko smučarski tečajji za dijake pod vodstvom akademikov, razna poibniška zborovanja in tečajji, bolni akademiki bodo lahko hodili na okrevališče. Poleg koč bomo postavili tudi kapelico in razna igrišča.



Načrt za Akademski planinski dom

V ta namen je ASK kupil na Crnem vrhu nad Jesenicami parcelo, ki obsega 8000 kv. m, in jo tudi plačal. Cemu smo si zbrali prav Crni vrh? Saj ima prav on vse predpogoje, ki so nam potrebni. Crni vrh je blizu železniške postaje, kmalu bo napeljana do vrha elektrika in vodovod. Na Crnem vrhu je ena najtežjih prog v državi za alpsko kombinacijo. Naši podjetni jeseničani bodo v kratkem začeli graditi skakalnico ter s tem še bolj dvignili sloves Crnega vrha kot zimskešportne postojanke. Saj je prav Crni vrh tisti, ki je vzgojil in usposobil naše najboljše smučarje-tekmovalce, ki so ponesli slavo slovenskih smučarjev že daleč čez meje, kot n. pr. naši prijatelji Praček, Znidar, Zvan in drugi.

Nato je sledilo posvetovanje o ustanovitvi zadruga, izvolitev predsednika ustanovne skupščine, enega zapisničarja ter dveh overiteljev zapisnika, končno še sprejem pravil, višino poslovnega deleža ter volitev upravnega in nadzornega odbora ter njih namestnikov.

Na ustanovnem občnem zboru je bil soglasno izvoljen sledeči upravni odbor: predsednik dr. Ivo Pirc, ravn. Hig. zavoda; podpredsednik dr. Franc Jaklič, prof.; odborniki: dr. Megler, dr. Dobovšek, dr. Zebot Franček, ing. Pogacnik ter akademiki Junež, Planinšič, Duh. — Nadzorni odbor: župnik Krašna, ing. Muri, prof. Mlakar.

Po izvolitvi je prevzel predsedstvo dr. Pirc, ki je v kratkih besedah orisal potrebo in veliko nujnost po čim prej zgraditi osrednjega akademiskega planinskega doma. Izrazil je priznanje upravnemu odboru ASK, ki je v letošnji poslovni dobi prijel na stvar resno v roke ter tako omogočil potrebno ustanovitev stavbne zadruga. Treba bo podvojenega dela in mnogo žrtev, toda vsega tega nam ne bo žal, ko bo sad dozorel. Prepričani smo, da bomo na merodajnih mestih našli opore in razumevanja, saj bo ta dom v ponos vsemu slovenskemu narodu, ki vedno z zaupanjem gleda na našo akademsko mladino in njene akcije.

MARIBOR

Cesta Maribor-Fram

Gradila jo bo država v lastni režiji - Cestnišče bo iz betona in granitnega tlaka

Maribor, 8. junija. Silno prijetno je presenetila Mariborčane in prebivalstvo vse severne meje novica, ki jo je objavil današnji »Slovenec«, da je namreč že postavljen režijski odbor, ki bo vodil gradbeno dela za modernizacijo državne ceste Maribor-Fram. Veliko zadovoljstvo vlada tudi, ker je postavljen za načelnika tega odbora g. inž. Vanek, šef tehničnega razdelka v Mariboru, ki sam najbolje pozna vse nacrte in probleme te ceste ter tudi ve, kako potrebno je, da se obnovitev čimprej izvrši.

Da bo država gradila cesto v lastni režiji, smo že poročali ob priliki obiska ministra za javna dela dr. Kreka v Mariboru. G. minister se je osebno zavzel za vso odločnostjo, da se to važno delo na meji izvrši. Ker pa vse licitacije za oddajo del niso imele uspeha, se je potem odločil, da bo izvršila vsa dela država v svoji režiji. Tudi banska uprava si je prizadevala, da bi se cesta, ki je gotovo najslabša med vsemi državnimi prometnimi žilami, na odseku Maribor-Fram vsaj začasno popravila ter je dala na razpolago letošnjo pomlad še izreden kredit četrtilijona dinarjev za gramoziranje. Toda vsi tozadnji napor čestne uprave v Mariboru niso dosti pomagali, ker je promet na cesti pač prevelik in ker ni na razpolago trdga gramaza, temveč se mora posluževati v pretežen prodca, ki je za tako obremenjeno cesto premehak ter se prehitro drobi.

Odbor, ki bo vodil delo na novi cesti, bo imel sedež v Mariboru. Prihodnji teden se bo sestal k seji, na kateri bo pripravljen gradbeni program ter bo določeno, katera dela se bodo oddala posameznim podizvajalcem, katera pa bodo izvršena v lastni režiji. Dela se bodo vršila s polno paro, dasti bo obstajala zaenkrat ovira, ker ne ba na razpolago dovolj potrebnih strojev. Gradbeni mi-

nister g. dr. Krek je tudi odredil, da dobi tehnični razdelek v Mariboru dva parna 14 tonska valjarja, ki se že nahajata v popravilu ter bosta potem stalno vozila na državnih cestah v občini Maribora. Do sedaj na teh cestah sploh ni bilo valjarjev ter je tudi to v glavnem zakrivilo, da so ceste zaradi povečane prometa začele propadati.

Kakor smo izvedeli, se je gradbeno ministrstvo odločilo, da bo cesto zgradilo za najtežji promet, to je, da ne bo asfaltirana, kakor se je prvotno nameravalo, temveč bo betonirana in mestoma, kjer je promet največji, pa bo tlakovana z granitnimi kockami, in sicer od mestnega vodovoda na Tezmem do odcepa proti Betnavi, ter del ceste, ki pelje skozi Hoče. Tam je namreč promet zaradi križišča pohorske ceste in ceste proti Šmiklavžu zelo velik ter bo samo granitni tlak dovolj odporen, da bo vso obtežbo vzdržal. Vsega skupaj bo tlakovano od Maribora do Frama 12.000 kvadratnih metrov ceste s kockami.

Obenem z izdelavo ceste Maribor-Fram, za katero je odobrenih 12 milij. din, pa je odobren še poseben kredit za tlakovanje državne ceste skozi Slovensko Bistrico v dolžini 730 metrov. Tudi ta cesta bo letos valjana in tlakovana z granitnimi kockami. Za ta dela je določen znesek 1.114.000 dinarjev.

Z začetkom del na cesti Maribor-Fram bo ustavljen promet na vsej progji. Zaradi tega bo treba preurediti nekatere stranske ceste, po katerih se bo lahko promet med Mariborom in Framom nemoteno razvijal. Od Maribora do Hoč je na razpolago cesta Betnava-Razvanje-Pivola-Hoče. Od Hoč naprej pa se bo vršil po cesti proti Šmiklavžu ter potem čez Dravsko polje po občinskih cestah proti Framu.

M Z novimi avtobusi je presenetilo vodstvo mestnega avtobusnega prometa Mariborčane danes zjutraj na progji št. 1. Lahko se reče, da je to presenečenje prijetno, kajti novi vozovi so tako moderni in udobni, da pač v polni meri odgovarjajo svojem namenu ter tudi sedaj povsem nadomeščajo električno cestno železnico, kateri so do sedaj nekateri še vedno dajali prednost pred motornimi vozili. Na progji 1. vozita dva taka avtobusa »tramvajskega tipa« — zelo prostorna, z 20 sedeži in 40 stojišči. Šofer, ki ima v vozu svojo posebno, od občinstva s stekleno steno ločeno kabino, ima sedaj opravka samo z vožnjo, s prodajo vstopnic in ostalim pa je poverjen konduktor. Avtobus ima dvoje vrat — pri zadnjih potniki vstopajo, pri prednjih pa izstopajo. Vrata se odpirajo in zapirajo s pomočjo stisnjenega zraka s pritiskom na gumb pri šoferjevem sedežu. S tem, da je sedaj primerno urejeno vstopanje in izstopanje in da je nameščen v vozovih šofer, se bo pridobilo toliko na času, da bodo avtobusi obratovali na tej progji v desetminutnem presledku, dočim je bil sedaj ta presledek 15 minut. Seveda je to v veliki meri odvisno tudi od discipliniranosti občinstva. Karoserijo, ki je višje tozadnje tehnike, je izvršila mariborska tvrdka Pergler, kasija in Dieslov motor pa za stankme Man, kot vsi ostali avtobusi MP. Motor ima 100 konjskih sil. Vsega bo imelo avtobusno podjetje 4 take vozove; dva bosta obratovala na progji 1, eden na progji 2, četrta pa bo za rezervno.

M Stolna Marijina družba za matere in žene priredi dne 6. in 7. julija romanje na Svete gore. Vožnja z avtobusom tja in nazaj stane 70 din. Priglasite se na naslov: Faletoč Ljudmila, Smetanova ul. 36. Vožnino je treba plačati pri priglasitvi. Vabljeni vsi Marijini častilci. Natančen spored bo objavljen. — Odbor

M Prosvetno društvo pri sv. Magdaleni ima danes po deseti sv. maši svoj redni sestanek. Člani in prijatelji vabljeni.

M Danes se poročita v kapelici škofijskega dvorca inž. arh. g. Marjan Mušič in gđ. Desanka Miovič, hčerka veleposestnika in trgovca v Mariboru. Mladi par bo poročil prevzvišeni škof dr. Ivan Tomazič. Naše iskrene čestitke.

M Zgodovinsko društvo v Mariboru vabi članstvo na izreden zbor dne 16. junija ob pol 11 v grajski bastiji. Na dnevnem redu je izprememba pravil.

M Fantovski odsek II. ima svoj redni sestanek v ponedeljek ob 8 zvečer v običajnih prostorih. Obravnavale se bodo nekatere važne zadeve.

M Dijaki fantovskih odsekov Maribor III. obveščajo svoje člane, da je v torek 11. t. m. ob pol 9 v lokalu Gledališča 3 obvezen sestanek za nove člane zaradi razgovora o delu v počitnicah.

M Ljudski oder je imel pretekli četrtek zvečer svoj redni letni očni zbor, na katerem je bilo izvoljeno sledeče novo vodstvo: Predsednik dr. Josip Meško, podpredsednik Brumen Anton, arhitekturni vodja Rupnik — znani prosvetni in odrski delavec med zagrebškimi Slovenci —, tajnik Vera Jemčeva, blagajnik Polde Vostner, gospodar Vračko in Simončič, vodja orkestra Drago Gračner. V razsodišču so prof. Klasič, ravnatelj Cirilove tiskarne Franc Hrastelj in stolni kaplan Kordež Zdravko. S tem vodstvom je Ljudski oder spet postavljen na trdna tla in upamo, da bodo uspehi in ugled društva v prihodnji sezoni rastli. Vsi, ki imajo veselje do odra, se iskreno vabijo, da pristopijo v vrste agilnih delavcev Ljudskega odra.

M Nadaljni uspehi nabirave akcije v protituberkuloznem tednu. Zbirke po tovarnah: tovarna blagajn Hitzl din 200, Stanko Bren 100, Berndorf-Richter 50, Mariborska tekstilna tovarna v Melju 2638, od tega delavstvo 401, uradništvo 295, tvrdka za vsakega delavca po din 2 = 802, za vsakega uradnika-mojstra din 103, uradništvo tovarne K. Thoma 820, delavstvo Cersaške tovarne lepenke 16250, župni uradi: Kapela 20, Braslovče 120, Sv. Polskava 35, Sv. Lenart v Sl. gor. 70, Ruše 85, Sv. Jedert 25, Podzveza fantovskih odsekov v Mariboru 100, zasebnica Thea Suppanz 500, Šole: II. dekl. meščanska šola v Mariboru 260, učiteljske in vadišne šole, sester 244, III. dekl. ljudska šola 176, šola v Studencih pri Poljčanah 6250, zasebna dekl. šola v St. Petru 20, Tinje 3250, Laporje 97, Pušča 8350, deška osnovna v Sl. Bistrici 10, dekl. osnovna v Sl. Bistrici 350, Zg. Kungota 80, Pobrežje 150, Sv. Venčesl. 30, Marija Snežna 2850, Lehen 20, Sv. Marjeta o. Pecniki 10, Gasilska četa Zg. Polskava 10, občina Jarenina 100. — Iskrena hvala vsem!

M Zebni atelje M. Schutta je od 9. do 16. junija zaprt.

M Umrli je v Mariboru g. Karl Vrečko, drž. uslužbenec v pokoj. Dosegel je visoko starost 74 let ter je bil splošno priljubljen in spoštovan. Položil so ga k večnemu počitku včeraj popoldne. Naj počiva v miru!

M Zaključek gledališke sezone bo drevi zvečer. Uprizori se znana opereta »Gejša«, v kateri gostuje g. Josip Povhe. Obisk je olajšan z znižanimi cenami.

M Zaključek protituberkuloznega tedna. Da bo mogoče podati javnosti celoten uspeh letošnjega protituberkuloznega tedna, se naprošajo vodstva srednjih in ljudskih šol, da čimprej zaključijo zbirke in pošljejo PTL v Mariboru svoje obračune. Prosimo, da se ne odlašajo in da se ne preloži to na čas po počitnicah, ker liga drugače obračuna ne more zaključiti. Isto prosi liga tudi vse industrijalce in ostale delodajalce, javne in državne urade, občine, župne urade, gasilske čete, fantovske odseke in sokolske edince ter vse delavske zaupnike. — PT liga v Mariboru.

M Zdravniško dežurno službo opravlja danes za člane OUZD dr. Lojze Toplak, Pobrežje, Aleksandrova cesta 6.

M Obsojeni mladi ubijalci. Pred malim esentom se je vršila včeraj tajna razprava proti petim obtožencem, ki so dne 4. februarja v Apačah ubili z ročicami Franca Rajha. Edini polnoleten obtoženec je bil med temi petimi 22letni Janez Zajc, ki je bil obsojen na pet let robije. Štirje ostali so bili vsi mladoletni; eden celo mlajši mladoletnik — star šele 16 let. Trije starejši mladoletniki so bili oproščeni, najmlajši pa je bil obsojen v polboljševalnico.

M Pesnica je naplavila žensko truplo na meji med št. Lenartom in Veliko Nedeljo. Ugotovilo se je, da to 19letna služkinja Rozalija Horvat iz Cvetkovec. Ni znano, zakaj je šla v smrt.

Gledališče
Nedelja, 9. junija, ob 20: »Gejša«. Znižane cen. Zadnja predstava v sezoni.

Celjske novice

e Dekliški krožek bo imel v sredo 12. junija ob pol 8 zvečer v Domu sestanek, na katerem bo imel g. kap. Franjo Toš predavanje o obrambi pred napadi iz zraka. Ker je predavanje zelo aktualno, vabimo vsa dekleta k polnoštevni udeležbi.

e Na koncertu CPD, ki bo jutri v ponedeljek zvečer v mali dvorani Celjskega doma v proslavo 80 letnice odličnega slovenskega skladatelja g. Rista Savina, bodo izvajane samo slavljenčeve skladbe. Poleg pevskega zbora nastopijo še pianist, skladatelj in pedagog Pavel Šivic, docent Glasbene akademije, sopranistka Marija Tiran in tenorist Andrej Jarc, vsi trije iz Ljubljane.

e Današnji sport. Danes ob 16.30 bo na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Slavijo iz Ljubljane in SK Jugoslavijo. Predtekma mladini, SK Jugoslavije in SK Olimpa bo ob 15.15.

e Razstava ročnih del na meščanski šoli v Zalcu. Ob petletnici obstoja državne meščanske šole v Zalcu bo danes ob 8 zjutraj otvoritev šolske razstave deških in deklinskih ročnih del. Razstava bo odprta od 9. do 16. junija vsak dan od 8 zjutraj do 6 zvečer.

e Sprejemni izpiti na drž. realni gimnaziji s klasičnimi vzporednicami bodo 25. in 26. junija. Dne 25. junija naj pridejo k izpitu po možnosti učenci, ki se nameravajo vpisati v klasične vzporednice. Prošnje za sprejemni izpit, kolkovane z 10 din, je predložiti do 23. junija. Priložiti je rojstni list in izpričevalo o dovršenju ljudski šoli. K sprejemnemu izpitu bodo pripuščeni letniki od 1927. do 1930.

e Danes se otvorita ženska in moške kopalnice ob Savinji. Kopalnice »Diana« na Bregu ne bo več odprto.

e Loterija Legije koroških borev v Celju bo 21. julija. 220 krasnih dobikov, med temi 20 glavnih: avto, motor, spalnica, kuhinjska opravila, 6 koles itd. Dobitki bodo razstavljeni. Srečke dobite v tajništvu, Gosposka 6.

e Avtobusni izlet na Brezje, Bled in Ljubljano bo v nedeljo, 16. junija. Prijave sprejemajo oo. kapucini (pri portu).

e Pisarna LKB, krajevne organizacije v Celju, se je preselila v nove uradne prostore iz Prešernove ulice v Dečkov trg 6, nasproti vojašnice Kralja Petra I.

Škofja Loka

Velik pevski koncert 12 mladinskih zborov iz škofjeloškega okraja bo danes popoldne ob 16 v telovadnici ljudske šole v Škofji Loki. Podobnega praznika slovenske narodne pesmi Loka še ni doživela, zato mladina pričakuje številne udeležbe iz bližnje in daljne okolice. Vstopnina nizka.

Kino Društveni dom bo predvajal drevi ob pol 9 najboljši planinski film Luisa Trenkerja »Planine kličejo«. Najnovejši tednik v slikah.

Najnovejša poročila

Francozi poročajo:

Najhujša in najstrašnejša bitka v svetovni zgodovini

Franc. poveljstvo je ukazalo umik na nove postojanke

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Velika bitka, ki se že več dni razvija v Franciji, je dosegla svoj višek. Napadi nemških čet na francoske postojanke med Breslo in Oiso so bili vsekar najhujši, kar jih je bilo kdaj v vojaški zgodovini. Niti ena borba v svetovni vojni ni bila tako strašna, kakor so borbe na tem bojišču, ki je široko vsega 150 km. Na tem bojišču so Nemci zjutraj začeli z napadom z okrog 4000 tanki in pol milijona vojakov.

Nemški vojniki napredujejo navzlic močnemu strojniškemu ognju in topniškemu streljanju s francoste strani. Nemške čete naskakujejo v strnjenih množicah. Ta napad so začeli zjutraj zgodaj južno od Amiens in Laroyea, kjer so snoči francoske čete zapustile nekatere svoje postojanke. Nemške čete so naletele na nove zapreke med Aumelom in Noyonom in zadele tudi na te. Nemške težave. Francoske čete so se ogorčeno upirale.

Nemške izgube so strašanske, ne samo zaradi močnega topniškega ognja s francoske strani, temveč tudi zavoljo sodelovanja francosko-angleškega letalstva, ki je zelo učinkovito podpiralo delo francoskih čet. Na nekaterih mestih so francoska in angleška letala letela le 15 do 20 m visoko ter so s te višine obsule s krogami iz strojne nemške pehoto. Čeprav so bile francoske čete številno slabše od nemških, pa so vendar dajale nenavadno močan odpor s svojih utrjenih postojank, ter so izvedle več manjših pa zelo uspešnih protinapadov.

Popoldne proti večeru pa je bil zaradi ponovnih strahovitih nemških napadov dan ukaz za umik. Umik je bil izveden v popolnem redu. Čeprav so Nemci nekoliko napredovali, vendar niso mogli predrti fronte. Nemški napadi so bili tudi na Aisni prav tako s številnimi novimi divizijami in motoriziranimi oddelki. Najhujša bitka je bila med Breslo in Oiso.

Ob Aisni se je Nemcem popoldne posrečilo zavzeti manjše mostobrane na južni obali. Ta mostobran pa je bil predmet hudih protinapadov in Francozom se je posrečilo Nemce pregnati.

Poudariti je treba zelo uspešno sodelovanje letalstva v borbah, ki so se bile danes ves dan.

Angleško poročilo o izgubah na morju

London, 8. junija. AA. Reuter: Danes je mornariško ministrstvo objavilo seznam izgub v mornaricah, ki je ugoden za zaveznike. V tem pregledu so vštete tudi ladje, ki jih zdaj grade v angleških ladjedelnicah in katere predstavljajo skoraj milijon ton vojnih ladij. Poročilo pristavlja, da bo v prihodnjih mesecih angleška mornarica v veliki meri povečana, in sicer v vseh kategorijah raznih ladij, začenši od oklopnic pa do motornih torpedovk. Delo v teh ladjedelnicah je pospešeno in učinek tega dela je čedalje večji. Francoska mornarica predstavlja pomembno silo in se prav naglo povečuje. Zavezniki mornarica se je ojačila tudi s sodelovanjem poljske, norveške in holandske mornarice. Poročilo mornariškega ministrstva pristavlja: Večina efektivnih nemških mornarice je uničena. Čeprav lahko letala povzročajo izgube slaboroženim pomorskim enotam, kadar operirajo ter preveč daleč od svojih oporišč, vendar pa se letalom ni posrečilo vzeti prednost pomorskim silam. Zato je edinstven ukaz vseh uspeh umika zaveznikiških armad z belgijske obale. Poročilo vsebuje efektivne angleške mornarice od začetka vojne in izgube, ki jih je pretrpela. V začetku vojne je imela Velika Britanija 15 vojnih ladij (izgubljena 1), sedem nosilk letal (izgubljena 1), 62 križark (izgubljene 2), 185 kontratorpedovk (izgubljenih 20), 58 podmornic (izgubljenih 8), 108 ladij polagalcev min (izgubljenih 6).

Ptuj

Zopet požar. Kakor smo poročali, se zadnji čas zopet vrste številni požari v ptujskem okraju. Te dni je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika Ivana Munde v Gorišnici pri Sv. Marjeti niže Ptujja. Ogenj je v kratkem času uničil celo poslopje s krmo, raznim orodjem, živili itd. Poleg tega je še zgorelo tudi mnogo drv. Skupna škoda je ocenjena na okoli 40.000 din.

Tujski promet v maju. V maju je obiskalo naše mesto 238 tujcev, od katerih jih je bilo 18 Nemcev, in 3 Italijani. Prenočin je bilo 587.

Novi grobovi. Zadnje dni sta umrla v Ptujju 44-letni tovarniški delavec Sreč Franc in 72-letni nameščene Habjančič Anton z Brega v Ptujju. Naj počiva v miru. Zalujotim naše sožalje!

Truplo pogrešanega I. Likla iz Budine v Ptujju so našli v Lovrenčanu pri Vinici v varaždinskem okraju. Tam je truplo naplavilo Dravi.

Brežice

Mlečna akcija. Na pobudo Higijenskega zavoda v Ljubljani je Zdravstveni dom v Brežicah s sodelovanjem upraviteljstva meščanske in ljudske šole organiziral mlečno akcijo. Poslovanje se je pričelo po božičnih počitnicah (22. januarja) in je trajalo na meščanski šoli do konca marca, na ljudski šoli pa do konca aprila. Denarno podlago je postavil Higijenski zavod. Fond za zdravstveno zaščito otrok, krajevna društva in večji trgovci s skupno vsoto 5525 din. Zbrani denar sta si porazdelili šoli. Za časa mlečne akcije se je razdelilo med ubožne in potrebne učence obeh šol 1364 litrov mleka v obliki 6077 porcij in 195 kg kruha v 2120 kosih. Na ljudski šoli se bo delil kruh še do konca leta. Na dan je prejemale mleko 95 otrok. Nadzorstvo pri delitvi mleka je prevzelo učiteljsvo, higijensko nadzorstvo pa je opravljal Zdravstveni dom po zaščitni sestri, ki je vodila tudi blagajniške posle. Vsem, ki so kakor koli pripomogli k uspehu mlečne akcije, da so otroci dobivali v zimskem času skodelico toplega mleka in košček kruha, se najtopleje zahvaljuje upraviteljstvo ljudske in meščanske šole.

Angleško poročilo: 800 bomb v 3 minutah

London, 8. junija. AA. Reuter: Med napadom v okolici Erena med Sommo in Breslo so angleška letala vrgla v 3 minutah več kot 800 bomb, ki so bile hudo eksplozivne, kakor tudi zažigalne. Nemci so spremenili imenovano mesto v veliko taborišče. Tri ure poprej je bil izveden na isto mesto močan napad. Uničene so poti, ceste in železniške proge na mnogih krajih, medtem ko so bile motorizirane kolone bombardirane na cestah, ki vodijo proti mestu.

Francosko večerno uradno poročilo

Pariz, 8. junija. AA. Havas: Večerno poročilo vrhovnega poveljstva se glasi: Danes se je bila borba ves dan na bojišču med morjem in Chemin de Dames.

Nemške čete so osredotočile svoje napore na bojišču med Aumelom in Noyonom. Nemške divizije so dobile ojačenje z več oklopnimi divizijami in 20 novimi pehotnimi divizijami. Našim divizijam se je posrečilo omejiti napredovanje nemških čet na ta način, da so izvedle manevrski umik po določenem načrtu. Nemške čete so imele velike izgube.

Nemški napad se je povečal tudi vzhodno od Oise, kjer so stopile v borbo prav tako nove divizije. Udeležba teh divizij je omogočila nemškim četam, da so se polastile višin južno od Aisne. Francoske čete branijo teren korak za korakom. Pri teh borbah je major Poulard uničil s svojim oddelkom 38 nemških tankov, Kapitan Vendel je uničil s svojim oddelkom 19 nemških tankov, major Journain pa je uničil 17 tankov.

Naše letalstvo je uspešno sodelovalo v teh borbah z neprestanim bombardiranjem sovražnih čet in konvojev.

Zavezniki letalstvo je bombardiralo predmestja Berlina. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča.

Gibraltar je pripravljen

Gibraltar, 8. junija. AA. Reuter: Izdani so bili varnostni ukrepi zaradi vsake morebitnosti spricho vojnega položaja. V Gibraltarju je popoln mir.

Skrbi danskega gospodarstva

Kodanj, 8. junija. DNB: V zadnjem času se je na Danskem razvila v javnosti živahna razprava o vprašanju, ali je treba ukiniti centralo za promet z valutami in devizami. Za ukinitve te ustanove so se izjavili nekateri danski gospodarski krogi.

Veliki list »Politiken«, ki je blizu danskemu zunanjemu ministru, se je v dveh svojih člankih zavzemal za ukinitve omenjene centrale. Danes pa je trgovski minister dal za časopisje izjavo, v kateri se je izrazil proti ukinitvi centrale za promet z valutami in devizami. Minister je dejal, da ta centrala pod sedanjimi spremenjenimi okoliščinami nima več toliko pomena, kot ga je imela prej, da pa to še ne pomeni, da je ustanova zdaj že odveč. Ne sme se pozabiti — je pripomnil minister — da se mora Danska v sedanjih razmerah bolj kot kdajkoli prej držati načela, da mora uvažati samo toliko, kolikor more kompenzirati z izvozom. Danska narodna banka pa po mnenju trgovskega ministra more opravljati vse funkcije, ki jih opravlja centrala za promet z valutami in devizami.

Slov. Konjice

V ponedeljek so položili k zadnjemu počitku na okoliškem pokopališču v Celju vsem Konjčanom znanega in povsod priljubljenega Joška Oseba. Ko se je pred enim letom podal v celjsko bolnišnico, je pač upal, da se kmalu vrne med nas zdrav in vesel kot je bil vedno. Ni slutil, da se je takrat za vedno poslovil od Konjic. Pokojni Jože se je v kratkem času, ko je bival med nami, mnogo udeleževal na katoliškem kulturnem polju. Bil je tih, miren in veder fant, dober katoličan in za vse dobro vnet. Vse trpljenje svoje dolgotrajne boleznij je prenašal z občudovanja vredno potrpežljivostjo. Upal je, da bo ozdravil, ko bo prišla topla pomlad, toda volja božja je bila drugačna. Dragi Jože, ko si morja od nas v najlepšem mesecu rož, sonca in petja, Tj kličemo v slovo: Veseli se tam v večni pomladi, kjer bože sonce nikdar ne zaidel! — Sveta maša zadušnica bo brana v župnijski cerkvi v Slov. Konjicah in v Celju jutri, v ponedeljek.

Marenberg

V nedeljo 16. junija popoldne ob pol 4 bodo pri nas gostovali igralci mariborske gledališča. Nastopili bodo z veseligr »Konto X«, ki je v Mariboru dosegla pri občinstvu lepe uspehe. Za naš obmejni kraj je nastop mariborskega narodnega gledališča tudi iz narodnih razlogov zelo važna.

Ruše

V nedeljo 16. t. m. zvečer ob pol 9 bo pri nas nastop mariborskega narodnega gledališča. Gostje — sami najbolj znani igralci mariborske drame — nastopijo z znano veseligr »Konto X« v režiji Milana Kosiča. Vabimo vse narodno zavedne domačine, da si to veselo in zabavno igro ogledajo.

Sv. Lovrenc na Pohorju

V soboto, dne 15. junija gostuje pri nas mariborsko gledališče. Nastopilo bo zvečer ob pol 9 z znano veseligr »Konto X« v režiji Milana Kosiča. Vabimo vse narodno zavedne domačine, da si to veselo in zabavno igro ogledajo.